

XV

VYRESNIOSIOS SKAUTĖS VYR. SKAUČIŲ ŽENKLIUKAS

Ženkliuko pavidalas reiškia pasauli, kuriame pasklidusios vyresniosios skautės lietuvės. Ženkliuko foną sudaro tautinės spalvos. Stilizuota rūtelė atitinka skaučių ženkliuką, o mėlyna rūtelės spalva — vyresniųjų skaučių kaklaraiščio spalvą. Baltas rūtelės aprėminimas pabrėžia skautės idealų taurumą. Liepsna — amžiną ugnį.

VYRESNIŲJŲ SKAUČIŲ ISTORIJA

Pirmosios skautiškos idėjos Lietuvoje pradėjo skliti po I-jo Pasaulinio karo. Jas Lietuvon parsivežė mergaitės, kurios karo metu lankė gimnazijas Rusijoje ar Lenkijoje ir ten susipažino su skautišku judėjimu. 17-20 metų amžiaus skaučių buvo pirmuose mišriuose lietuvių skautų vienetuose. Anuomet jos nesivadino vyresniosiomis skautėmis, nes atskiros programos dar nebuvo. ir žaisti . . . Tie ketveri stebuklingi metai labai greitai prabėga. Po jų seka ilgi „man nuobodu, niekas manęs nesupranta, pasauli, linksmink mane!“ metai. Paukštyčių vadovės turi išnaudoti tą gražų laiką taip, kad mažoji sesė kuo ilgiau širdyje išnešiotų entuziazmą gyventi su žmonėmis, tarp žmonių, dėl žmonių . . .

Vyr. skautė, kuri mėgsta mažas mergaites, paprastai ir yra paukštyčių draugininkė. Taigi pagrindinį geros draugininkės bruožą ji jau turi. Tačiau vien to neužtenka. Paukštyčių dr-vės draugininkei yra būtina: 1. lavinimasis lietuvių kalboje ir skautišku žinių gilinimas, 2. vis įdomesnių veiklos būdų ieškojimas ir jų praktiškas pritaikymas, 3. sueigų suplanavimas iš anksto, 4. talka administraciniams reikalams.

1. Skaityk ir kalbėk lietuviškai, kiek gali. Skaitymas turtina žodyną. Dalyvauk suvažiavimuose, stovyklose bei skautiškuose kursuose. Turėk, skaityk ir naudok draugovėje skautiškus leidinius, pvz. „Jaunesnioji skautė“, „Jaunesniosios skautės vadovei“, „Noriu būt paukštyte“, „Skautiški užsiėmimai“, „Žaidimai“ ir kt.

2. Kreipkis pvz. į vietinį Montessori ar panašios sistemos vaikų darželį, jei toks yra tavo apylinkėj. Dalyvauk kitos draugininkės pravedamose sueigose ir iškylose.

3. Sueigų suplanavimas iš ANKSTO yra didžioji geros draugininkės stiprybė. Gera sueiga niekada neįvyksta savaime. Labai svarbu, kad sueiga būtų tartum žaidimas, pilnas judesio ir garso. jei mokai seses naują dainelę, nesėdėkit: eikit ratelio, žygiuokit ar linguokit į taktą. Dainuot galima ir piešiant, ir siuvant sagą, ir rišant gerąjį mazgą. Pvz. „Mazgų dainelė“:

Rišam, rišame mazgus
Ir didžiuosius, ir mažus 2 k.

Gerą mazgą greitai rišk,
Tik liežuvio neiškišk! 2 k.

Rišam mazgą piemenų —
Pažiūrėt į jį gražu! 2 k.
Ei, karvytė, mū-mū-mū
Tau per šoną su mazgu! 2 k.

Daina yra svarbi auklėjimo priemonė. Dainuojantis vaikas yra drąsesnis, atviresnis, o svarbiausia — linksmas. skiriasi medis nuo krūmo, gėlė nuo samanų; koks skirtumas tarp karvės, arklio ir asilo; tarp anties ir žąsies. O kai paukštytės, pavargusios nuo įspūdžių, susės prie lauželio, atkreipk jų dėmesį į saulėleidį, debesis arba parodyk pirmąją žvaigždę. Pažintis su gamta naudinga ne tik paukštytei, bet ir jos draugininkei.

Tačiau svarbiau už viską yra draugovės seseriškumas. Tai yra visa esmė skautiškos idėjos — Dievui Tėvynei — Artimui. Savo paukštytei tu esi sesė ir seseriškumo pavyzdys. Tu jai graži, viską žinanti, viską mokanti. Ar tikrai esi seseriška?

Seseriškumas susideda iš mažiųjų artimo meilės darbų kasdienybėje: paukštytės viena kitai užsega sagas, skolina spalvas, sviedinį; kartu pasėdi su ta, kuri negali dalyvauti žaidime; pašnekina verkiančią; žaidiman įtraukia nedrąsiją ir pn. Tie visi maži draugiškumo gestai, kultyvuojami iš mažens, vėliau išauga pagarbą ir meilę žmogui.

Nenusimink, kad visa to neįvykdysi nei per vieną, nei per kelias sueigas. Čia tik gairės, kurias turi sekti, kad tavo darbas būtų prasmingas.

Administraciniais draugovės darbais (sueigų pranešimai tėvams, „Skautų Aido“ atskaitomybė, draugovės knygų vedimas ir pn.) draugininkė turi pasidalinti ne tik su adjutante, bet dar su keliomis sesėmis. Ji turi pasirūpinti talka, kad turėtų daugiau galimybių dirbti su paukštytėmis, tuo pačiu į aktyvią veiklą įtraukdama ir tas seses, kurios nėra „vadovės tipai“, bet gali daug padėti.

Sesė draugininke, kada tik žvelgsi į paukštyčių būrį, prisimink — REDDE QUOD DEBES. Tebūna ši gili mintis tavo skautiško gyvenimo variklis!

VYRESNIŲJŲ SKAUČIŲ IR GINTARIŲ KANDIDAČIŲ PROGRAMA

REIKALAVIMAI:

Prityrusi skautė, sulaukusi 16-os metų amžiaus ir išlaikiusi abu patyrimo laipsnius, gali kandidatuoti į vyresnes skaites.

Kandidatavimo laikotarpis - šeši mėnesiai. Šiuo laikotarpiu kandidatė, vadovės priežiūroje, išaina nustatytą programą. Vyr. skautės kandidatės programą sudaro trys dalys:

TARNAVIMAS

Kandidatė skiria bent 10 valandų labdaros darbams. Sugalvoja ir įgyvendina tris skirtingus uždavinius, skirtus tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

KRAITIS

Paruošia "portfolio" arba albumą, kuriame atsispindi jos skautamokslio, tautosakos, tautodailės pažinimas.

STOVYKLA

Dalyvauja stovykloje arba savaitgalio iškyloje. Čia ji parodo savo skautišką patirtį, sugebėjimus vadovauti ir ruošiasi kandidatėms pritaikytai programai.

Kiekvieną dalį vadovė atitinkamai įvertina ir pasirašo įvertinimo lapą.

Kandidatė, tinkamai atlikusi visas tris kandidačių programos dalis, būdama ne jaunesnė kaip 16-os metų amžiaus ir turėdama savo būrelio vadovės (globėjos ar tuntininkės) rekomendaciją, gali duoti vyresnės skautės įžodį.

Kandidatė: _____

Vienetas: _____

PIRMOJI DALIS: TARNAVIMAS (bent 10 valandų)

1. TARNAVIMAS DIEVUI (uždavinį patartina atlikti lietuviškoj parapijoj, bet jeigu tai neįmanoma, tai kitoj)

Paruošia kandidatus Pirmai komunijai, sutvirtinimo sakramentui;

papuošia altorių; dalyvauja chore; atlieka skaitinius ir t.t.

Aš pasižadu atlikti šį uždavinį: _____

Įvertinimas:

Pasižadėtas uždavinys atliktas: labai gerai _____ gerai _____ patenkinamai _____

Įvertintojo parašas: _____ Pareigos: _____

Data: _____

2. TARNAVIMAS TĖVYNEI - LIETUVYBEI

Jei gyvena vietovėj, kur nėra lietuvių: paruošia pašnekesį apie Lietuvą, surengia knygų, juostų, gintarų parodėlę ar papuošia eglutę ir t.t., ir pristato visuomenei per mokyklą, biblioteką ar laikraščius. Padeda su siuntiniais į Lietuvą.

Jei gyvena vietovėj, kur yra lietuvių, patyrinėja kas būtų daugumai įdomu ir nau-dinga ir paskui įvykdo.

Aš pasižadu atlikti šį uždavinį: _____

Įvertinimas:

Pasižadėtas uždavinys atliktas: labai gerai _____ gerai _____ patenkinamai _____

Įvertintojo parašas: _____ Data: _____

3. TARNAVIMAS ARTIMUI:

Aplanko ir prižiūri našlaičius, ligonius, kapines;

Prisideda ir padeda prie maisto telkimo vargšams, benamių globos, Raudono Kryžiaus ir t.t
Aš pasižadu atlikti šį uždavinį:

Įvertinimas:

Pasižadėtas uždavinys atliktas: labai gerai _____ gerai _____ patenkinamai _____

Įvertintojo parašas: _____ Pareigos: _____

Data: _____

ANTROJI DALIS: KRAITIS (Portfelio ar albumas)

Sekantys punktai turi rasti KRAITYJE, kurį kandidatė pristato vietovės vyr. skaučių būreliui, vieneto vadovėms arba vyr. skautėms stovykloje prieš duodant vyresnės skautės įžodį.

UŽDAVINIAI KRAIČIUI SUKRAUTI

1. Paruošia trumpą autobiografiją, ypatingai pabrėžiant lietuvišką ir skautišką veiklą, ir nurodo, kodėl nori tapti vyresne skaute. Straipsnį pailiustruoja nuotraukomis ar kaip nors kitaip;
2. Išrašo skaučių šūkį, pasisveikinimą, įstatus, įsakymus, vyresnių skaučių įžodį. Nupiešia vyr. skaučių ženklelį. Yra pasiruošusi paaiškinti jų prasmę ir reikšmę;
3. Paruošia Lietuvių Skautų Sąjungos schemą. Surašo Lietuvių Skaučių Seserijos vadijos dabartinę sudėtį ir pažymi laipsnius ir pavardes einančių tas pareigas;
4. Paruošia pašnekesį arba pratimą kitoms vyr. skautėms kandidatėms apie skautiškos drausmės, pagarbos, seseriškumo ir pareigų atlikimo svarbą skautiškame gyvenime;
5. Įdeda dvi savo nuotraukas. Vienoje turi matytis jos dabartinė tvarkinga išieginė uniforma. Antroje - tvarkinga jos darbo uniforma;
6. Apibūdina lietuviškus kryžius ir Rūpintojėlius. Paruošia penkių kryžių ir penkių Rūpintojėlių rinkinį;
7. Pasirenka vieną iš šių kategorijų ir trumpai tą meno rūšį apibūdina: Juostos, prijuostės, margučiai, šiaudinukai. Sudaro gražų rinkinį.
8. Pasirenka vieną iš šių kategorijų ir trumpai paaiškina jų naudingumą lietuviybės išlaikymui: Liaudies dainos, lietuviškos pasakos, mįslės, patarlės. Paruošia rinkinį ir jį atitinkamai iliustruoja.
9. Aprašo Kūčių arba Velykų reikšmę ir lietuviškus papročius. Prideda bent tris tų švenčių maisto receptus.
10. Parašo santrauką arba surenka iškarpas iš laikraščių, svarbesnių įvykių Lietuvoje po nepriklausomybės atgavimo (1990 kovo 11), paminint tris iš šių kategorijų: politika, kultūra, religija, ekonomija ar ekologija.

KRAIČIO ĮVERTINIMAS

KRAITIS paruoštas ir pristatytas: Labai gerai _____ Gerai _____ Patenkinamai _____

Įvertintojų parašai:

TREČIOJI DALIS: STOVYKLA

Vyr. skautė kandidatė, tinkamai atlikusi pirmas dvi kandidatavimo dalis, vyksta į stovyklą (arba savaitgalio stovyklą) ir atlieka šiuos uždavinius:

1. Pristato prašymą tapti vyresniąja skaute;
Perskaito savo rašinį: *Kodėl aš noriu būti vyresnė skautė?*
2. Pristato ir paaiškina savo paruoštą kraitį.
3. Paaiškina savo atliktus tarnavimo įsipareigojimus.
4. Atlieka bent tris uždavinius iš sekančių penkių:
 - a) Praveda iškylą.
 - b) Praveda gamtos užsiėmimą.
 - c) Praveda skautamokslio užsiėmimą.
 - d) Praveda laužą.
 - e) Praveda dainavimą.
5. Pavyzdingai ir aktyviai dalyvauja stovyklos programoje.

[VERTINIMAS

Šioje stovykloje, _____, išėjo nustatytą vyr. skaučių kandidačių programa:

Labai gerai _____; gerai _____; patenkinamai _____.

Įvertintojo parašas: _____ Pareigos: _____

Stovyklos vardas: _____ Vieta: _____

Rajonas: _____ Data: _____

LSS SESERIJS VYRESNIŲJŲ SKAUČIŲ SUSIMĀSTYMO LAPAS

Skautybė yra gyvenimo būdas, kurio pagrindas yra tarnyba Dievui — Tėvynei — Artimui. Kiekviena tarnyba reikalauja pastangų. Tarnaudamas žmogus kuriam laikui pamiršta save ir galvoja pirmiau apie kitą. Skautė, pasirinkusi tarnauti Dievui — Tėvynei — Artimui, iš tikrųjų pasirenka Gėrį. Gėriui tarnauti gali tik tas, kuris pats stengiasi būti geresnis.

Žodžiai pamoko, pavyzdžiai patraukia. Ar noriu, kad mano pastangos ir mano gyvenimo būdas būtų žmoniškumo pavyzdžiu mano šeimai, sesėms ir broliams skautams, draugams, tautiečiams ir visiems, kuriuos sutiksiu savo gyvenimo kelyje?

Pasiryžusi duoti vyresniosios skautės įžadį, rimtai apsvairstau ar tikrai suprantu, kad skaučių įstatai ir įsakymai yra mano gyvenimo kelrodis?

1. Ar stengiuosi būti tvirta savo pasiryžimuose ir pasižadėjimuose?
2. Ar stengiuosi būti tiesi ir dora?
3. Ar stengiuosi puoselėti tai, kas žmogų kilnina?
4. Ar gerbiu save, ar stengiuosi gerbti ir mylėti savo artimą?
5. Ar stengiuosi būti tvirta savo tikėjime, toleruoti kitas tikybas ir tautybes, ar savo

- veiksmuose vadovaujosi krikščioniškais pagrindais?
6. Kada mūsų tauta yra sovietų pavergta ir naikinama, ar pakankamai tvirtai jaučiu pareigą už ją kovoti ir jai padėti? Jausdama tą pareigą, kokiomis priemonėmis galėčiau prie tos kovos prisidėti?
 7. Lietuvybės išlaikymas už tėvynės ribų yra vienas iš pagrindinių vyresniųjų skaučių įsipareigojimų. Kokiais būdais tą įsipareigojimą vykdu?
 8. Ar žinau, koks buvo lietuvių moters vaidmuo praeities kovose už Lietuvos laisvę? Koks jis yra čia, mūsų sąlygomis, lietuvių skaučių gretose?
 9. Lietuvių kalba yra didžiausia mūsų tautinė vertybė. Ar pasižadu ją branginti ir tobulinti?
 10. Kodėl būtina žinoti ir įgyvendinti lietuviškas tradicijas ir papročius?
 11. Ką man duoda lietuviškas skautavimas ir kokia yra jo prasmė šiame krašte?
 12. Ar esu pasiryžusi būti pavyzdžiu jaunesniesiems? Dieve, stiprink mano valią ir ryžtą tobulėti ir dirbti Tėvynės ir Artimo gerovei, einant skautybės keliu.

Vis budžiu!

Vadovės **parašas**
Įžodžio vieta

Vyresniosios skautės **parašas**
Data

LSS SESERIJOS GINTARIŲ SUSIMĄSTYMO LAPAS

Skautybė yra gyvenimo būdas, kurio pagrindas yra tarnyba Dievui — Tėvynei — Artimui. Kiekviena tarnyba reikalauja pastangų. Tarnaudamas žmogus kuriam laikui pamiršta save ir galvoja pirmiau apie kitą. Skautė, pasirinkusi tarnauti Dievui — Tėvynei — Artimui, iš tikrųjų pasirenka Gėrį. Gėriui tarnauti gali tik tas, kuris pats stengiasi būti geresnis.

Žodžiai pamoko, pavyzdžiai patraukia. Ar noriu, kad mano pastangos ir mano gyvenimo būdas būtų žmoniškumo pavyzdžiu mano šeimai, sesėms ir broliams skautams, draugams, tautiečiams ir visiems, kuriuos sutiksiu savo gyvenimo kelyje?

Pasiryžusi duoti gintarės *įžodį*, rimtai apsvairstau ar tikrai suprantu, kad skaučių įstatai ir įsakymai yra mano gyvenimo kelrodis?

1. Ar stengiuosi būti tvirta savo pasiryžimuose ir pasižadėjimuose?
2. Ar stengiuosi būti tiesi ir dora?
3. Ar stengiuosi puoselėti tai, kas žmogų kilnina?
4. Ar gerbiu save, ar stengiuosi gerbti ir mylėti savo artimą?
5. Ar stengiuosi būti tvirta savo tikėjime, toleruoti kitas tautybes ir tautybes, ar savo veiksmuose vadovaujosi krikščioniškais pagrindais?
6. Kada mūsų tauta yra sovietų pavergta ir naikinama, ar pakankamai tvirtai jaučiu pareigą už ją kovoti ir jai padėti? Jausdama tą pareigą, kokiomis priemonėmis galėčiau prie tos kovos prisidėti?
7. Lietuvybės išlaikymas už tėvynės ribų yra vienas iš pagrindinių gintarių įsipareigojimų. Kokiais būdais tą įsipareigojimą vykdu?
8. Ar žinau, koks buvo lietuvių moters vaidmuo praeities kovose už Lietuvos laisvę? Koks jis yra čia, mūsų sąlygomis, lietuvių skaučių gretose?
9. Lietuvių kalba yra didžiausia mūsų tautinė vertybė. Ar pasižadu ją branginti ir

tobulinti?

10. Kodėl būtina žinoti ir įgyvendinti lietuviškas tradicijas ir papročius?
11. Ką man duoda lietuviškas jūrinis skautavimas ir kokia jo prasmė šiame krašte?
12. Ar esu pasiryžusi būti pavyzdžiu jaunesniesiems? Ar pasižadu skleisti Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, mintį? Dieve, stiprink mano valią ir ryžtą tobulėti, dirbti Tėvynės ir Artimo gerovei, einant jūrų skaučių keliu.

Vadovės parašas
Įžodžio vieta

Vis budžiu!
Gintarės parašas
Data

VYRESNIOSIOS SKAUTĖS ĮŽODIS

Vyresniųjų skaučių įžodis yra uždara skautiškos šeimos šventė, kurioje gali dalyvauti tik įžodį davusios vyresniosios skautės-gintarės. Įžodžio apeigos nėra viešai skelbiamos, bet vyresniosios sesės jas perduoda jaunesniesiems. Tas tradicijas kiekviena vietovė savitai praveda, bet įžodžio esmė ir tam tikri pagrindiniai punktai lieka visur tie patys. Tunto bylose turėtų būti laikomi susimąstymo lapų kopijos, ceremonijų ir tradicijų užrašai, kuriais vyresniųjų skaučių-gintarių vadovė galėtų pasinaudoti.

Vyresniųjų skaučių-gintarių įžodis susideda iš dviejų dalių:

- a) Susimąstymo, kuris atliekamas prieš įžodį. Susimąstymą praveda būrelio vadovė arba jos pakviesta skautininkė-j. skautininkė, davusi vyresniosios skautės-gintarės *įžodį*. Kandidatė rimtai ir atidžiai pagalvoja, ką ji pasižada ir ar galės tuos pasižadėjimus ištesėti.
- b) Vyresniųjų skaučių įžodžio, kuris dažniausiai duodamas gamtoje, saulei leidžiantis. Gintarės, sąlygoms leidžiant, duoda įžodį laive, saulei tekant.

TRYS SUSIMĄSTYMAI — VYR. SKAUČIŲ ĮŽODIS

„Kepurinės“ stovykla 1980 metai.

DIEVUI, TĖVYNEI, ARTIMUI

Dievui

Dažnai pamirštu kas esu. Jaučiuosi lyg daiktas tarp tūkstančio daiktų — be priežasties, be paskirties, be tikslo. Dieve, primink man, kad Tu esi visko priežastis, mano paskirtis, mano tikslas ... Primink man tai ypač šią naktį, kada pasižadu Tau tarnauti, kaip skautė lietuvaitė.

Garbė Tau, Viešpatie, už amžinąjį taką
Nuo žemės dulkių, lig dangaus žvaigždžių.
Garbė už saulę, kur kas rytą teka
Ir už didybę mūsų mažų širdžių.

(B. Brazdžionis)

Tėvynei

Kad šiąnakt esu čia pasiryžusi duoti pažadą visą gyvenimą tarnauti didiesiems žmonijos

idealams, tai mano tėvų ir jų gimtojo krašto — Lietuvos — nuopelnas. Te mano mintys dažniau sustoja prie to krašto, kuriam paneigtos visų kraštų laisvės, prie tų žmonių, kuriems atimtos žmogaus teisės. Te mano mintys dažniau tampa darbais ir pastangomis prieš tėvų žemės pavergėją.

Tu mažutė, tu telpi visa
Į Čiurlionio karalių delnus,
Tu riekelė duonos kasdieninės
Ant pasaulio vaišių pilno stalo.

(J. Degutytė)

Artimui

Skautė sesuo kitai skautei ir draugė savo artimui. Pasaulis nedraugiškas — aš būsiu draugiška. Pasaulyje daug neapykantos — aš stengsiuosi mylėti savo artimą. Pasaulyje daug melo — aš būsiu tiesi; daug blogio — aš būsiu gera; daug keršto — aš būsiu atlaidi; daug šykštumo — aš būsiu dosni.

Turėkim visad atsargoj
po gerą švelnų žodį
kiekvienam prakalbitam
ar mus prakalbinusiam.

Turėkim atsargoj
Po skaidrų šiltą šypsnį
liūdinčiam ir linksmam
pažįstamam ir nepažįstamam.

Turėkim visad atsargoj širdy
Tos įstabios šviesos,
kuri nematomu stebuklingu tvarsčiu
priglustų prie svetimų žaizdų
išgydydama jas.

Turėkim visko po truputį atsargoj,
nes nežinia
kada ir kur, kada ir kam
gyvenimo kely
ko nors pritrūkti gali . . .

(Vanda Giedrytė)

VYRESNIOSIOS SKAUTĖS IR GABIJA

Senovės lietuviai ugnį vadino Gabija. Ne tik žiloje senovėje, bet dar ir pirmoje XX a. pusėje Lietuvoje ugnis buvo laikoma šventa. Gabija buvo gerbiama, gesinama tik švariu vandeniu, atviruose ugniakuruose apkaupiama pelenais; į ugnį spjauti buvo laikoma nuodėme. Senovėje kiekviena šeima turėjo savo ugnį: prie krosnies būdavo atskiras kampelis — židinyš, kur pelenais apgobtos (iš čia ir vardas Gabija) visada žėrėdavo anglys. Iš jų įpūsdavo ugnį į

skalą. Skiltuvo ir net vėliau atsiradusių degtukų ugniai uždegti senieji lietuviai nevartojo, galvodami, kad tai per žemas būdas šventai ugniai išgauti.

Židinio ugnis būdavo labai saugoma, kad neužgestų. Jos užgesimą laikė nelaimės ženklu ir skubėdavo pas kaimyną naujos ugnies atsinešti, atlikdami tam tikras apeigas.

Židinį saugoti buvo namų šeimininkės pareiga. Seniau, ištekėdama moteris nusinešdavo į vyro namus savo ugnį, kurią jai įteikdavo motina. Iš šio papročio kilo „šeimos židinio“ pavadinimas, kai kalbama apie vedusiųjų gyvenimą.

Vyresnioji skautė, davusi priesaiką visą gyvenimą tarnauti Dievui — Tėvynei — Artimui ir nenutraukti ryšių su skautybe, yra tartum senovės jaunamartė, pradedanti naują, atsakomąją gyvenimą. Ji įkuria ir saugoja lietuviškąjį-skautiškąjį židinį savo širdyje skleisdama jo šilumą savo aplinkoje. Kaip jaunamartei būdavo patikima namų ugnis Gabija ir naujos šeimos auginimas, taip ir lietuvaitėi vyresniajai skautei patikima lietuviška skautybė ir jos ateitis. Gabija — namų šilumos, šeimos ir gražaus tarpusavio sugyvenimo simbolis tinka vyresniajai skautei, pasiryžusiai visą gyvenimą tarnauti Gėriui.

Vyresniosios skautės įžodis, duodamas prie liepsnojančio laužo, kaip tik pabrėžia jos simbolinį ryšį su šildančia, gyvastinga ugnimi, kuri jos protėviams buvo šventa.

VYRESNIŲJŲ SKAUČIŲ IR GINTARIŲ VEIKLOS PROGRAMA

1. Prityrusios skautės, išėjusios vyresniųjų skaučių kandidačių programą ir davusios vyresniųjų skaučių įžodį, yra vyresniosios skautės. Jos sudaro būrelius, kuriuose yra nuo trijų iki 10 vyresniųjų skaučių. Jei vietovėje veikia bent du būreliai, jie sudaro vyresniųjų skaučių draugovę.

2. Vyresniosios skautės veikia pagal LSS Seserijos nustatytą vyresniųjų skaučių programą. Būreliai, pasirinkdami aktualias temas bei uždavinius, kas metai sudaro savo veiklos planą. Jį būrelio vadovė pristato draugininkei, vietininkei arba tuntininkei, kuri plano kopiją persiunčia LSS Seserijos Vyreniųjų skaučių arba Jūrų skaučių skyriaus vedėjai.

3. Veiklos planą pasirenka pačios vyresniosios skautės. Temoms nagrinėti kviečiami prelegentai, ruošiami paskaitų ciklai (uždari ar vieši), simpoziumai arba savo pačių tarpe diskutuojami rūpimi klausimai.

A. Religija

Vyresniosios skautės naudojasi vyresniųjų skaučių religine programa arba kreipiasi į vietovių ar Seserijos kapelionus.

1. Ruošia susimąstymo valandėles, rekolekcijas ar diskutuoja religinius klausimus.
2. Stengiasi švęsti ir organizuoti lietuviams būdingas religines šventes bei papročius (Kūčias, Užgavėnes, Velykas, Žolines ir kt.)

B. Asmenybės ugdymas

1. Siekia praplėsti savo akiratį įvairiomis studijomis, knygų skaitymu, teatru, koncertų ir meno parodų lankymu.
2. Svarsto moralinius, tautinius ir visuomeninius klausimus.
3. Rūpinasi savo tvarkinga ir tinkama išvaizda (laikysena, apsirengimu, kosmetikos vartojimu ir t.t.)

C. Šeima ir namai

1. Svarsto šeimos problemas.
2. Domisi įvairaus amžiaus vaikų ir jaunuolių auklėjimo metodais.
3. Susipažįsta ir laikosi pagrindinių etiketo taisyklių.
4. Domisi namų, buto puošimu, dekoravimu.
5. Domisi maisto gaminiu ir jo maistingumu.
6. Domisi rankdarbiais.
7. Mokosi slaugyti ligonius.
8. Domisi daržininkyste ir gėlininkyste.

D. Tautinis - kultūrinis gyvenimas

1. Vyresnioji skautė brangina lietuvių kalbą ir savųjų tarpe ją vartoja.
2. Savo vaikus moko lietuviškai ir leidžia juos į lituanistines mokyklas.
3. Stengiasi išsamiau pažinti Lietuvos istoriją, geografiją, literatūrą, meną, muziką ir architektūrą.
4. Stengiasi lietuvių meno dirbinius (tautinius audinius, medžio drožinius, keramiką) praktiškai panaudoti. Domisi tautiniais šokiais, rateliais, žaidimais ir tautosaka (mįslėmis, patarlėmis, padavimais, pasakomis ir dainomis).
5. Prenumeruoja ir skaito lietuvišką bei skautišką spaudą ir įsigyja lietuviškų knygų.
6. Mini ir švenčia tautines šventes, lanko minėjimus ir prisideda prie jų rengimo.
7. Susipažįsta ir nagrinėja pasaulinius įvykius ir svarsto, kaip jie lietė ir liečia lietuvių tautą.

E. Lietuvių bendruomenės gyvenimas

1. Vyresnioji skautė, kaip lietuvių bendruomenės narė, seka savo bendruomenės gyvenimą ir pati jame dalyvauja.
2. Remia kultūrinius renginius, lietuviškas parapijas, lietuviškas mokyklas ir šalpos organizacijas.
3. Domisi Lietuvos gyvenimo įvairiomis apraiškomis. Pagal galimybę prisideda prie šalpos darbų Lietuvos našlaičiams, partizanams, tremtiniams, ligoniams ir pan.

F. Skautybė ir jos gilesnis pažinimas

1. Vyresnioji skautė stengiasi giliau suprasti skautų pasaulėžiūrą, skautybę ir jos metodus kituose kraštuose. Palygina juos su lietuviškos skautybės metodais.
2. Aktyviai veikia savo organizacijoje, ne tik lankydamas sueigas, bet ir įsijungdama į skautišką gyvenimą, stovyklaudama, išskylaudama, dalyvaudama suvažiavimuose ir t.t.
3. Lanko vadovėms rengiamus kursus ir pagal savo sugebėjimus vadovauja ar talkininkauja tuntuose.
4. Vyresnioji skautė nepamiršta gerojo darbo privalomumo, visuomet stengiasi būt naudinga ir padeda kitiems. Sesės, priklausančios vyresniųjų skaučių būreliams, per metus atlieka bent po vieną gerą darbą (aplanko senelius prieglaudose, superka ir pasiunčia siuntinį į Lietuvą).
5. Vyresniųjų skaučių amžius yra labai įvairus (apima 16-kos metų jaunos ir jau vyresnio amžiaus moteris), todėl ruošiant būrelio veiklos metinį planą, turėtų būti atsižvelgta į visų sesių poreikius.

G. Platesnis skautybės pažinimas

Ši programos dalis yra įvykdoma (atliekama), atsižvelgiant į LSS nuostatus ir vietinių būrelių veiklos galimybes.

VYRESNIŪJŲ SKAUČIŲ ŽIDINIEČIŲ KANDIDAČIŲ PROGRAMA

Vyresniųjų skaučių židiniečių kandidačių programa supažindina kandidatę su kitataučių ir lietuvių skautų sąjungos veikla: organizacijų principais, skautiškų programų pravedimo metodais; išaiškina kandidatės paskirtį lietuviškos ir tarptautinės visuomenės veikloje, vadovaujantis skautiškais principais.

Kandidatė susipažįsta su:

1. Skaučių įstatais, įsakymais, jų prasme ir reikšme;
2. LSS santvarka, LSS Seserijos vadijos sudėtimi ir praktišku jos veikimu;
3. Sueigų rūšimis: darbo ir iškilmingų; skilties, draugovės, tunto; paukštyčių, skaučių, prityrusių skaučių, vyresniųjų skaučių ir tų sueigų pravedimo metodais.
4. Iškylių ir stovyklų paruošimu, programų sudarymu, praktišku jų pritaikymu;
5. Skautų ideologija ir palaiko ryšius su kitataučiais skautais;
6. Skautiškos drausmės, pagarbos, seseriškumo ir pareigų atlikimo svarba skautiškame gyvenime;
7. Visų šakų skaučių programomis;
8. Kandidatė supranta lietuvių kultūros reprezentavimo reikalą kitataučių ir lietuvių tarpe ir sugeba tai atlikti.
9. Moka paaiškinti skirtumą ir ryšį tarp lietuviybės ir skautybės;
10. Žino ir laikosi skautiškos uniformos dėvėjimo taisyklių;
11. Kandidatė turi teisę iki vyresniųjų skaučių įžodžio davimo vietoj kaklaraiščio nešioti tautinę juostelę.
12. Kandidatė, įstojusi į būrelį, pasirenka sau globėją iš būrelio sesių tarpo.

Vyresnioji skautė židinietė kandidatė kandidatuoja:

- Skautavusi:
 - a. Šešis mėnesius;
 - b. Išaina vyresniųjų skaučių kandidačių programą.
 - Neskautavusi:
 - a. Dvylika mėnesių;
 - b. Susipažįsta su *SESE, BUDĖK*;
 - c. Praleidžia bent vieną savaitę stovykloje, padėdama stovyklos vadovėms; praveda sueigą;
 - d. Išaina vyresniųjų skaučių židiniečių kandidačių programą.
13. Vyresnioji skautė židinietė kandidatė pasirenka vieną programos punktą, paruošia pašnekesį ta tema ir praveda diskusijas būrelio sesių tarpe.
 14. Kandidatės globėja padeda jai programą gerai išmokyti ir patikrina kandidatės žinias.

Vyresniosios skautės židinetės kandidatės įžodis gali būti duodamas uždaroje sueigoje ar pagal vyresniųjų skaučių papročius.

VYRESNIŪJŲ SKAUČIŲ ŽIDINIEČIŲ-GINTARIŲ BŪRELIŲ GAIRĖS

1. Vyresniųjų skaučių židinys-būrelis yra vyresniųjų skaučių vienetas. Į jį gali įstoti visos skautavusios ir neskautavusios moterys. Sesė, įstodama į vyresniųjų skaučių židinį, sutinka pasiruošti ir duoti vyresniosios skautės įžodį.
2. Vyresniųjų skaučių židinys yra LSS Seserijos Vyresniųjų skaučių ar Jūrų skaučių skyriaus dalis. Jo vadovę skiria Vyresniųjų skaučių ar Jūrų skaučių skyriaus vedėja ir tvirtina Vyriausia skautininkė.
3. Kaip kiti skaučių vienetai Seserijoje, taip ir vietovėse veikia vyresniųjų skaučių židiniai pasirenka sau vardą. Patariama pasivadinti žymiųjų lietuvių moterų vardais.
4. Vyresniųjų skaučių židiniui gali priklausyti ir vietovės skautininkės bei jūrų skautininkės.
5. Vyresniųjų skaučių židinys, pagal vietovės aplinkybes ir būrelio sesių apsisprendimą, priklauso: tuntui, vietininkijai arba Seserijos rajono atstovei.
6. Vyresniųjų skaučių židinio vadovė yra draugininkė ar būrelio vadovė, kurią vieneto sesės renka vieniems metams. Ją tvirtina: tuntininkė, vietininkė arba Seserijos rajono atstovė.
7. Vyresniųjų skaučių židinio veiklos tikslai:
 - a. Dirbti Dievo, Tėvynės ir Artimo šūkio rémuose;
 - b. Padėti sesėms, atitrūkusioms nuo skautiškos veiklos, sugrįžti į aktyvų skautavimą.
 - c. Vadovėms pageidaujant, padėti pasirinktam skaučių ar jūrų skaučių vienetai.
 - d. Ugdyti ir tobulinti savo asmenybę: dalyvauti paskaitose, diskusijose, ruošti parodas, rengti kursus, domėtis lietuvių tautodaile, menu, istorija ir t.t.
 - e. Būrelio vardu padėti savo vietovės švietimo, kultūros ar labdarybės srityse.
8. Vyresniųjų skaučių ar gintarių židinio uždirbti pinigai skirstomi LSS ribose:
 - a. Trečdalis būrelio metinio uždarbio skiriama vietovės skaučių draugovės, vietininkijos ar tunto reikalams;
 - b. Pagal būrelio narių 3/4 daugumos nutarimą.
9. Vyresnioji skautė židinetė apdovanojama ir pakeliama į vyresniškumo laipsnius pagal LSS pakėlimų ir apdovanojimų nuostatus.
10. Vyresnioji skautė židinetė dėvi LSS nuostatuose nurodytas vyresniųjų skaučių arb skautininkių uniformas.
11. Vyresniųjų skaučių židinio metinis planas yra pranešamas tuntinikei, vietininkei ar rajono atstovei.
12. Vyresniųjų skaučių židiniečių sueigos yra:
 - a. neoficialios - be uniformų;
 - b. oficialios - su uniformomis, pravedamos tradiciniu būdu.
13. Vyresniosios skautės židinetės nario mokestis renkamas kartą per metus ir
14. vieneto registracija vykdoma per:

- a. tuntą ar vietininkiją, arba
 - b. Seserijos rajono atstovę, pinigus siunčiant Seserijos išdininkei su nuorašais rajono atstovei ir Vyriausiai skautininkei.
15. Vyršnių skaučių židinio ar būrelio vadovė gali į sueigas kviesti svečius: tuntininkę, vietininkę, rajono atstovę, prelegentus, specialistus, instruktorius ir t.t.
16. Skautės, priklausančios vyresnių skaučių židiniams, privalo laikytis šio reguliamino. Norinčios dalyvauti rėmėjų būreliuose ar vietovės tėvų komitetų veikloje, ten dirba ne kaip skautės.

